

EUROPEISKA UNIONEN

Regionkommittén

DEVE-035

Bryssel den 24 november 2005

FÖRBEREDANDE RAPPORT

från

Regionkommittén

av den 17 november 2005

om

**Genomförandet av direktivet om deponering av avfall (1999/31/EG)
på regional och lokal nivå**

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Europeiska kommissionens begäran av den 10 december 2004 om en förberedande rapport om "Genomförandet av direktivet om deponering av avfall (1999/31/EG) på regional och lokal nivå", i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget,

samarbetsprotokollet från september 2001 mellan Europeiska kommissionen och Regionkommittén, i vilket kommissionen "vill uppmuntra utarbetandet av Regionkommitténs strategidokument avseende frågor som kommittén anser betydelsefulla; dessa "förberedande rapporter" fördjupar analysen av befintliga problem på de områden där Regionkommittén har ändamålsenliga informationsvägar ute på fältet",

ordförandens beslut av den 20 januari 2005 att ge utskottet för hållbar utveckling i uppdrag att utarbeta en förberedande rapport i ärendet,

rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall,

"Rapport från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om de nationella strategierna för minskning av biologiskt nedbrytbart avfall som går till deponier i enlighet med artikel 5.1 i direktiv 1999/31/EG om deponering av avfall" (KOM(2005) 105 slutlig),

rådets direktiv av den 15 juli 1975 om avfall (75/442/EEG) (ramdirektivet om avfall) i dess ändrade lydelse enligt direktiv 91/156/EEG, 91/692/EEG och genom beslut 76/431/EEG, 94/3/EG och 96/350/EG,

Regionkommitténs yttrande om "Meddelande från kommissionen – Mot en temainriktad strategi för förebyggande och återvinning av avfall" (KOM (2003) 301 slutlig – CdR 239/2003¹),

resultaten av enkäten om genomförandet av direktivet om avfall (1999/31/EG) på regional och lokal nivå, som utfördes av Regionkommittén²

det utkast till förberedande rapport (CdR 254/2005 rév.1) som antogs av Regionkommitténs utskott för hållbar utveckling den 6 oktober 2005 (föredragande: Wim van Gelder, provinsguvernör i Zeeland (NL-PPE)),

¹ EUT C 73, 23.3.2004, s. 63.

² Studien med enkätresultaten kommer att offentliggöras i slutet av 2005. Närmare 200 regionala myndigheter från 23 medlemsstater deltog i enkäten som utfördes i juni-juli 2005. Ytterligare information om resultaten av enkäten återfinns i bilagan (endast på engelska).

och av följande skäl:

- 1) Under de senaste tio åren har mängden producerat avfall i EU ökat drastiskt. Förebyggande, hantering och bortskaffande av avfall hör till EU:s största miljöutmaningar. Därför har avfallsförebyggande och avfallshantering högsta prioritet i EU:s sjätte miljöhandlingsprogram.
- 2) När det gäller avfallshanteringen dominerar deponering av avfall i många delar av EU. Avfallsdeponering i kombination med låga miljöstandarder utgör i många fall ett hot mot människors hälsa och mot miljön genom att luft, vatten och mark förorenas och växthusgaser genereras som bidrar till växthuseffekten.
- 3) I enlighet med den så kallade avfallshierarkin bör lagring endast vara en sista utväg. Man bör prioritera förebyggande insatser, återanvändning och materialåtervinning.
- 4) Närhetsprincipen och målsättningen om självförsörjning på alla nivåer när det gäller hantering av avfall har fastställts som en av hörnstenarna i EU:s avfallspolitik.

Den förberedande rapporten antogs enhälligt vid Regionkommitténs 62:a plenarsession den 16:e och 17 november 2005 (sammanträdet den 17 november).

*

* *

1. **Regionkommitténs synpunkter**

Allmänna synpunkter

- 1.1 Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens begäran om en förberedande rapport. Den är den första i sitt slag när det gäller genomförandet av ett EU-direktiv om miljöpolitik på lokal och regional nivå och kan bidra till att stärka samarbetet mellan kommissionen och Regionkommittén.
- 1.2 Det är positivt att ett så stort antal lokala och regionala myndigheter deltog i enkäten om avfallsdirektivets genomförande på lokal och regional nivå. Det vittnar om hur stor betydelse direktivet har på dessa nivåer.
- 1.3 På grund av olika demografiska och geografiska förhållanden samt skillnader i organisationsstrukturerna och avfallshanteringssystemen i de olika medlemsstaterna, regionerna och kommunerna skiljer sig genomförandet av direktivet om deponering av avfall åt på lokal och regional nivå i EU-25.

- 1.4 De lokala och regionala myndigheterna i EU-25 svarar för tillämpningen av en stor del av EU:s miljöpolitik, och avfallshantering är en av dess viktigaste aspekter. I allmänhet svarar de regionala myndigheterna för tillståndsgivning för deponering av avfall, godkännande av upprustningsplaner för deponier, efterbehandling, tillsyn och kontroll, medan de lokala myndigheterna ofta spelar en större roll när det gäller lokalisering av deponier och har ansvar för infrastruktur för insamling av hushållsavfall. Detta visar att det krävs ett nära samarbete mellan samtliga styresnivåer för att genomföra direktivet.
- 1.5 En övergång från avfallslagring till en mer hållbar politik där man fokuserar på förebyggande, återanvändning och materialåtervinning kräver stora insatser och ytterligare mänskliga och ekonomiska resurser inom de lokala och regionala myndigheterna.
- 1.6 Effekterna av avfallspolitiken och framför allt avfallsdeponeringen är mest märkbara på lokal nivå och kräver därför ett särskilt engagemang bland de lokala aktörerna. Lokalbefolkningen konsulteras av merparten av de lokala och regionala myndigheterna när det gäller planerna för avfallsdeponiernas placering samt i anslutning till tillståndsförfarandet. De icke-statliga organisationerna konsulteras av cirka hälften av myndigheterna, medan de lokala företagen sällan involveras.

Insatser för genomförandet och dagsläget

- 1.7 Regionkommittén konstaterar att man på lokal och/eller regional nivå i de flesta medlemsstater har gjort stora insatser för att införliva direktivet om deponering av avfall i den nationella och/eller regionala lagstiftningen. En rad medlemsstater respekterade emellertid inte tidsgränsen³ för upprättande av en nationell genomförandestrategi för att minska mängden biologiskt nedbrytbart avfall som går till deponier. Därmed uppfylldes målen för utsläppsminskning senare än beräknat.
- 1.8 Svaren på frågorna i enkäten och ytterligare forskning har visat att det finns stora skillnader när det gäller genomförandegraden i EU. Många medlemsstater, och följaktligen även ett stort antal lokala och regionala myndigheter, har stora svårigheter att efterleva direktivet, medan andra anpassar sig till dess krav utan större problem.
- 1.9 Enligt de lokala och regionala myndigheterna har det gjorts betydande insatser för att säkerställa att deponierna uppfyller de tekniska kraven. Ytterligare insatser krävs dock i en rad medlemsstater. Det stora flertalet av de nu befintliga deponierna uppges redan uppfylla kraven i direktivet; i annat fall kommer de att uppgraderas senast 2007. De som inte uppfyller kraven kommer då att stängas.

³ 16 juli 2003 för de gamla medlemsstaterna, 1 maj 2004 för de nya.

- 1.10 För närvarande uppfylls deponeringsdirektivets krav allmänt sett sämre av de befintliga deponierna i de nya medlemsstaterna än av deponierna i de gamla medlemsstaterna. Detta beror främst på att de förstnämnda endast har begränsad erfarenhet av hanteringen av avfallsproblem och att avfallsstrategierna inrättats alldeles nyligen.
- 1.11 Tyvärr anser de flesta lokala och regionala myndigheter att de inte informerats eller konsulterats i tillräcklig utsträckning i samband med införlivandet och genomförandet i respektive medlemsstater. Allmänt sett förekommer samråd oftare i de gamla medlemsstaterna, medan informationsspridningen är bättre i de nya.
- 1.12 Kommittén ser det som positivt att direktivet om avfallsdeponering i flera länder har bidragit till att ge de lokala och regionala myndigheterna ett ökat ansvar vid behandlingen av frågan om avfallsdeponering, framför allt i de nya medlemsstaterna. Däremot beklagar vi att detta sällan har åtföljts av någon överföring av ekonomiska eller mänskliga resurser, eftersom detta inneburit extra arbete för de lokala och regionala myndigheterna.
- 1.13 Till följd av genomförandet av deponeringsdirektivet har mängden biologiskt nedbrytbart avfall som går till deponi minskat. En större minskning kan noteras i områden där de lokala och regionala myndigheterna redan innan deponeringsdirektivet trädde i kraft hade vidtagit åtgärder för att minska mängden biologiskt nedbrytbart avfall (medvetandehöjande kampanjer, system med separat insamling samt olika regelverk, exempelvis bestämmelser om selektiv insamling).
- 1.14 I direktivet föreskrivs endast målsättningar för en diversifiering i avfallshanteringen som innebär att man tar avstånd från deponering, men det fastställs inga mål för andra avfallshanteringsmetoder. Exempelvis sätts det inte upp några målsättningar för återvinning, vilket tidigare var fallet i direktivet om elektriska och elektroniska produkter.

Avfallsdeponeringens betydelse

- 1.15 Regionkommittén vill åter påpeka att det råder stora skillnader inom EU när det gäller generering och hantering av avfall och framför allt betydelsen av deponering. Flera medlemsstater har lyckats avskilja avfallsproduktionen från den ekonomiska tillväxten och har kraftigt minskat mängden biologiskt nedbrytbart avfall som går till deponi. Därmed uppfyller de redan nu direktivets framtidsmålsättningar. I andra medlemsstater ökar dock mängden producerat avfall ständigt och deponering dominerar fortfarande.
- 1.16 I framtiden förväntas deponeringen minska i hela EU, åtminstone vad gäller kommunalt avfall. Trots avfallsförebyggande åtgärder och återvinningsinitiativ kommer det dock fortfarande att finnas behov av att bortskaffa icke brännbart avfall och restprodukter som inte kan återvinnas. Därför förväntas deponering av avfall även i fortsättningen ha en roll att spela i avfallshanteringskedjan.

De främsta problemen i samband med genomförandet

1.17 Enligt Regionkommitténs uppfattning kommer de lokala och regionala myndigheterna främst att ställas inför följande problem när direktivet skall genomföras:

- a. *Uppnå reduktionsmålen för biologiskt nedbrytbart avfall som deponeras:* Detta betraktas som ett problem av de lokala och regionala myndigheterna, framför allt i de medlemsstater där en nationell strategi för att minska mängden biologiskt nedbrytbart avfall ännu inte eller först helt nyligen har antagits. Ofta hänger det samman med att det inte finns någon utvecklad marknad för återanvändning av biologiskt nedbrytbart avfall i dessa länder. Vidare upplevs det som ett problem att de nationella strategierna inte tillhandahåller effektiva verktyg för att minska mängden biologiskt nedbrytbart avfall.
- b. *Utformning, drift, och efterbehandling av deponier:* Flertalet myndigheter uppger att utformning, drift och efterbehandling är ett problem, eller i vissa fall ett problem. Efterbehandling förefaller vara den största svårigheten. Stränga tekniska krav förorsakar i vissa fall problem, eftersom de inte alltid ger tillräckligt spelrum för specifik anpassning till geografiska förhållanden, innovativ teknik eller ökad kunskap.
- c. *Brist på ekonomiska resurser och personal:* Förändringar i avfallspolitiken som innebär att man huvudsakligen går över från deponi till mer hållbara metoder kräver betydande ekonomiska och mänskliga resurser. Flertalet lokala och regionala myndigheter, framför allt i de nya medlemsstaterna, upplever bristen på sådana resurser som ett stort problem, särskilt när det gäller att uppnå målen för biologiskt nedbrytbart avfall.
- d. *Allmänhetens bristande kunskaper:* Många lokala och regionala myndigheter kämpar för att öka allmänhetens medvetenhet och uppmuntra medborgarna och företagen att samarbeta avseende system som bygger på separat uppsamling.
- e. *Komplexa förfaranden:* Till följd av deponeringsdirektivet har tillståndsförfarandena blivit mer komplicerade och längre, framför allt i länder där det tidigare inte funnits någon särskild deponeringspolitik.
- f. *Olaglig dumpning:* Deponering har ofta varit en mycket billig avfallshanteringsmetod. Allteftersom deponiavgifterna höjs ökar den olagliga dumpningen, vilket kräver kraftiga motaktioner.

- g. *Avfallstransporter:* Till följd av deponeringsdirektivet har många deponier stängts, och nya deponier omfattar större upptagningsområden. Detta leder ofta till ökade transporter, vilket innebär högre kostnader och inverkar negativt på miljön. Problemet kan framför allt bli kännbart i glesbygdsområden.
- h. *Avsaknad av lika konkurrensvillkor:* Villkoren för konkurrens mellan de olika medlemsstaterna (och i vissa fall även inom medlemsstaterna) skiljer sig åt på grund av olika tidsgränser för genomförande, olika miljöstandarder och bortskaffningskostnader samt till viss del även olika definitioner av återvinning. Som en konsekvens av detta finns det ofta starka ekonomiska incitament att – på laglig eller olaglig väg – exportera avfall till grannländerna, vilket strider mot närhetsprincipen och målet om självförsörjning vad gäller hantering av avfall. Vidare leder det till en ökning av de långväga transportererna.
- i. *Riskerna med ett alltför begränsat tillvägagångssätt:* Det finns risk för att direktivet endast leder till en minskning av det kommunala avfallet och att man förbiser andra typer av avfall som också måste reduceras, exempelvis industriavfall.
- j. *Avsaknad av riktlinjer:* Eftersom det saknas riktlinjer och referensmaterial, kan det bli svårt att främja separata uppsamlingssystem för biologiskt nedbrytbart avfall och inrätta en marknad för återanvändning av sådant avfall.

Kostnader och vinster

- 1.18 De lokala och regionala myndigheterna har konstaterat en ökning av kostnaderna för deponering av avfall till följd av direktivet. Den största bördan bärs emellertid inte av myndigheterna utan av deponihanteringsföretagen, medborgarna och olika företag som deponihanteringsföretagen för över de ökade kostnaderna på.
- 1.19 Endast en minoritet av de lokala och regionala myndigheterna har emottagit särskilt stöd som helt eller delvis täcker kostnaderna för genomförandet av deponeringsdirektivet, och för dessa förefaller genomförandet ske smidigare.
- 1.20 Regionkommittén vill understryka direktivets positiva miljöeffekter. Enligt merparten av de lokala och regionala myndigheterna har direktivet haft positiva effekter på miljön: Deponeringen påverkar i mindre utsträckning ytvatten, grundvatten, mark, luft och människors hälsa. Dessutom kan det bidra till en minskning av växthusgaserna. Myndigheter som ser få eller inga positiva miljöeffekter ligger ofta i medlemsstater där man redan tidigare tillämpade en lagstiftning i linje med direktivet.
- 1.21 Till följd av deponeringsdirektivet förväntas totalkostnaden för marksanering och grundvattenrening minska.

- 1.22 Flertalet lokala och regionala myndigheter anser att deponeringsdirektivet har bidragit till att främja en mer avancerad deponeringsteknik med miljömässiga och ekonomiska fördelar (t.ex. utnyttjande av deponigas för energiproduktion) i jämförelse med tidigare. Direktivet ger emellertid inte utrymme för tillämpning av innovativ teknik och kan därför leda till stagnation efter de inledande tekniska förbättringarna.
- 1.23 Genom att bidra till en diversifiering av alternativa avfallshanteringsmetoder kan deponeringsdirektivet ge nya arbetstillfällen inom avfallssektorn.
- 1.24 Det stora flertalet lokala och regionala myndigheter konstaterar att de avgifter som deponihanteringsföretagen tar ut till fullo täcker deponeringskostnaderna, och därmed uppfylls direktivets krav. Kommittén varnar emellertid för risken att deponier som inte uppfyller kraven och som erbjuder avfallshantering till lägre pris uppmuntrar till export av avfall. Låga deponiavgifter ger inte heller tillräckliga incitament att hantera avfall på ett mer hållbart sätt.
- 1.25 Att styra marknaden för avfallshantering via ekonomiska instrument, till exempel genom att införa skatt på deponering eller andra incitament, kan främja användningen av alternativa metoder.
- 1.26 En majoritet av medlemsstaterna har infört deponiskatter, och skillnaderna i avgiftsnivå är mycket stora. Över en tredjedel av de lokala och regionala myndigheterna har emellertid inte infört någon deponiskatt eller några andra ekonomiska incitament i syfte att minska mängden biologiskt nedbrytbart avfall som deponeras. I flertalet av de medlemsstater som har infört deponiskatt går denna till den allmänna budgeten, men i vissa fall till särskilda miljöfonder som exempelvis syftar till att främja förebyggande och återvinning av avfall.

Framgångsfaktorer

- 1.27 Följande faktorer krävs för ett lyckat genomförande av deponeringsdirektivet:
- a. *En proaktiv attityd:* I vissa medlemsstater introducerades delar av vad som skulle bli deponeringsdirektivet redan i början av förra decenniet eller ännu tidigare. Till följd av denna proaktiva attityd kunde många lokala och regionala myndigheter relativt lätt uppfylla kraven inom utsatt tid när direktivet införlivades i den nationella eller regionala lagstiftningen.
 - b. *Placering av direktivet i ett vidare perspektiv:* Direktivet bör inte ses som en isolerad politisk åtgärd. Avfallshantering är en del av förvaltningen av materialresurser, och bör betraktas i detta sammanhang även på politisk nivå. Det är därför viktigt att utveckla integrerade nationella, regionala och lokala strategier med koppling till andra avfallshanteringsmetoder men också till andra politikområden, exempelvis upphandling och resurseffektivitet.

- c. *Möjligheter för de regionala och lokala myndigheterna att ta sitt ansvar:* Att inrätta nya återvinningssystem och andra alternativa avfallshanteringsmetoder, anordna kampanjer för att höja allmänhetens medvetenhet om dessa frågor, modernisera deponierna osv. kräver kunskap och mänskliga och ekonomiska resurser inom de lokala och regionala myndigheterna. Att överföra resurser från högre styresnivåer eller ge myndigheterna möjlighet att införa skattemekanismer är därför ofta en förutsättning för att kunna uppfylla deponeringsdirektivets målsättningar.
- d. *Samarbete på samtliga styresnivåer och erfarenhetsutbyte:* Eftersom direktivet i praktiken skall genomföras på olika myndighetsnivåer i nästan samtliga medlemsstater kräver ett lyckat genomförande ett tätt samarbete mellan dessa nivåer. Detta inbegriper kunskapsutbyte om hur de nya, striktare kraven avseende avfallshanteringsanläggningarnas konstruktion, drift, nedläggning och efterbehandling kan uppfyllas och hur alternativa avfallshanteringsmetoder kan inrättas. Dessutom måste avfallspolitiken i många fall sträcka sig över de närliggande kommunernas och regionernas administrativa gränser, exempelvis när man inrättar gemensamma anläggningar för avfallshantering eller återvinning.
- e. *Ekonomiska incitament:* Eftersom företagen i huvudsak följer en ekonomisk logik är det viktigt att ge incitament att minska mängden avfall som deponeras genom att göra det dyrare att deponera avfall. Ett sätt är att införa deponiskatt.
- f. *Alternativa metoder:* För att hindra att avfall deponeras måste avfallsinnehavarna ges ekonomiskt hållbara avfallshanteringsalternativ. Om sådana alternativ saknas eller är otillräckliga måste de främjas. För att undvika ökade transporter bör man uppmuntra lokala lösningar som kompostering eller avfallshanteringsanläggningar inom företagen.
- g. *Bekämpning av dumpning:* Ökade kostnader för avfallshantering kan leda till en mer utbredd olaglig dumpning. En kombination av åtgärder kan förebygga och motverka olaglig deponering av avfall. Dessa åtgärder kräver åtminstone under en övergångsperiod att ytterligare mänskliga resurser avsätts för denna uppgift.
- h. *Ökad medvetenhet bland allmänheten och ökat samråd med aktörerna:* Ett aktivt deltagande av medborgarna och företagen är en förutsättning för att minska den mängd avfall som produceras och deponeras. Därför krävs det informationskampanjer och samråd med de olika aktörerna samt en effektiv infrastruktur.

Framgångsrika metoder

1.28 Regionkommittén vill framhålla att det i EU finns en rad bra exempel på metoder för att genomföra deponeringsdirektivet. De omfattar både innovativ teknik och politiska åtgärder som visat sig vara effektiva. Ett par exempel:

a) Offentliga upplysningskampanjer

Myndigheterna i Devon ingick ett partnerskap för återvinning (**Devon Authorities Recycling Partnership**) och utformade och genomförde en sex månader lång landsomfattande informations- och utbildningskampanj. Efter en förslagsomgång erhöll partnerskapet 1,119 miljoner pund från ministeriet för miljö, livsmedel och landsbygdsfrågor i syfte att genomföra en kampanj om avfall.

Kampanjen hade följande syften:

- Öka mängden återvunnet material, framför allt genom att öka deltagandet i återvinningssystemen eller kvaliteten och kvantiteten med avseende på det material som samlas in.
- Samla in information om användningen av befintliga återvinningssystem och ta reda på varför allmänheten medverkar eller ej till befintlig återvinning samt uppmuntra medborgarna att delta.
- Använda insamlad information i syfte att se till att framtida kampanjer på ett effektivt sätt kan öka medvetenheten bland allmänheten.

Kampanjen bestod av fyra huvuddelar: avfallsanalys, övervakning av deltagandet, dörrknackning samt information och utbildning.

Resultaten var i huvudsak följande:

- Invånarna var positivt inställda till återvinning och ville gärna bidra.
- Bristande deltagande beror inte på likgiltighet utan har till stor del praktiska orsaker, exempelvis avsaknad av containrar, transportmöjligheter och lagringsutrymmen.
- Utplacerade containrar är den återvinningsmetod som förordas.
- Mängden uppsamlat material i de utplacerade återvinningscontainrarna har ökat med hela 31 % det senaste året.
- Ökningen av restavfall som sänds till avfallsdeponier har avtagit; den uppgick till 0,88 % 2002/2003 jämfört med 3,3 % 2001/2002.

- Allmänheten vill gärna återvinna kartong och plast och efterlyser uppsamlingssystem som inbegriper dessa material i de fall detta saknas.
- TV-reklam har visat sig vara det effektivaste mediet.

b) **Bekämpning av dumpning**

I staden **Pezinok i Slovakien** har stängningen av kommunala deponier och högre deponeringsavgifter lett till ökad dumpning.

Därför har man vidtagit åtgärder i följande syfte:

- Höja allmänhetens medvetenhet och komma till rätta med medborgarnas informationsbrist.
- Förbättra miljöundervisningen i skolorna.
- Inrätta en miljöpolispatrull och noga övervaka hur allmänheten hanterar sitt avfall.
- Ge de offentliga myndigheterna större befogenheter att straffa dem som bryter mot avfallslagen.
- Införa strängare straff för enskilda och företag samt förenkla sanktionsförfarandena.
- Inrätta insamlingsplatser för järnskrot i anslutning till deponierna för att minska mängden avfall i deponierna.
- Ställa ut PET-containerar i anslutning till affärer som säljer PET-förpackade varor.
- Utbilda medborgarna i hemkompostering.
- Samarbeta med förskolorna för att organisera insamling av sammansatt förpackningsmaterial.
- Inrätta ett pantsystem för glasavfall.
- Öka avgifterna för kommunalt avfall.
- Minska avgifterna för sorterat avfall.

c) **Ekonomiskt stöd till projekt för att förebygga och minska avfallsmängden**

I den **italienska regionen Marche**, ett mål 2-område, har man använt EU:s strukturfonder för att genomföra en strategi för att förebygga och minska genereringen av kommunalt avfall. Strategin togs främst i bruk för att finansiera projekt på lokal nivå. Eftersom många lokala myndigheter deltog och resultaten var positiva, har regionen beslutat att fullfölja finansieringen även när man inte längre får stöd från EU.

d) **Landskapsplanering efter stängning av deponier**

I Nederländernas relativt platta landskap avtecknar sig de 30 till 40 meter höga deponierna markant. Av estetiska skäl är man särskilt uppmärksam när det gäller landskapsplaneringen i anslutning till deponier. Eftersom tillgången till mark på landsbygden är begränsad och den därför är dyr, fungerar stängda deponier ofta som rekreationsområden. Av denna anledning och för att öka acceptansnivån när det gäller deponier genomförs ofta upprustningsarbeten under efterbehandlingsfasen.

Ett exempel på detta är den tidigare deponeringsanläggningen i området **Spaarnwoude**. Efter stängningen gjordes anläggningen om till ett fritidsområde som bland annat omfattar följande:

- Inomhus-skidbacke.
- Klättervägg.
- Vandringsled.
- Mountainbike-led.
- Kalkbacke.

För att anläggningen skulle smälta bättre in i omgivningen planterades träd och buskar i området.

2. **Rekommendationer**

2.1 Regionkommittén anser att kommissionen, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna bör se till att information om de framgångsfaktorer som beskrivs ovan sprids i syfte att främja ett bättre genomförande.

2.2 Vi föreslår att man inrättar ett expertcentrum dit nationella, regionala och lokala myndigheter, deponihanteringsföretag, icke-statliga organisationer och andra aktörer kan vända sig för information och råd avseende särskilda (tekniska eller organisatoriska) problem och utbyta erfarenheter. Centrumet skulle även kunna bidra till det praktiska genomförandet av rekommendationerna i detta yttrande. Det bästa vore om centrumet inkorporerades i en redan existerande organisation som en ny uppgift.

- 2.3 Innovativ teknik och ny kunskap bör studeras regelbundet och berörda parter bör hållas informerade.
- 2.4 Deponeringsdirektivet bör på ett mer övergripande sätt ingå i EU:s avfallspolitik, och en integrerad tillämpning bör förordas framför en sektoriell sådan.
- 2.5 Vi vill uppmana kommissionen att – framför allt genom den kommande strategin för förebyggande och återvinning av avfall – se till att det blir lättare att utveckla olika återvinningsinitiativ: Eventuellt bör man öppna möjligheter för olika stödåtgärder, framför allt i de mindre medlemsstaterna där det är svårt att uppnå nödvändiga stordriftsfördelar.
- 2.6 Kommissionen bör vidta åtgärder för att förhindra att "avfallsturism" uppmuntras till följd av skilda miljöstandarder när det gäller hantering och deponering av avfall i de olika medlemsstaterna samt påskynda arbetet med att skapa lika villkor.
- 2.7 Vi efterlyser en större samordning mellan de nationella myndigheter som har befogenheter när det gäller beskattning av avfallsdeponering. Med tanke på hur känsliga beskattningsfrågorna är i allmänhet skulle detta inte nödvändigtvis innebära att en harmoniserad deponiskatt införs på gemenskapsnivå.
- 2.8 Kommissionen bör noga övervaka genomförandet av direktivet via studier och andra former av förberedande arbeten i syfte att hjälpa de nationella, regionala och lokala myndigheterna att uppfylla kraven och undvika överträdelseförfaranden. Det är likaledes viktigt att det avsätts tillräckliga mänskliga resurser för detta.
- 2.9 Vi uppmanar kommissionen att undersöka om minskningen av deponeringen av biologiskt nedbrytbart avfall har inneburit en övergång till åtgärder som är effektivare när det gäller att minska miljöpåverkan.
- 2.10 Vid översynen av deponeringsdirektivet vill vi uppmana kommissionen att införa större flexibilitet med avseende på följande:
- Kraven på utformningen och konstruktionen av deponier så att de kan anpassas till de lokala geografiska förhållandena. Detta kan möjliggöras genom att man anger målsättningen (en minimiskyddsnivå) snarare än metoderna för att nå detta mål.
 - Innovativ teknik i syfte att förebygga ett dödläge där man inte kan dra nytta av ny utveckling.
- 2.11 Kommissionen bör ta hänsyn till den lokala och regionala dimensionen vid utformningen av EU:s framtida politik för avfallshantering i allmänhet och deponering av avfall i synnerhet.

- 2.12 Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att se till att deras nationella strategier för att minska deponeringen av biologiskt nedbrytbart avfall inte enbart leder till att deponering ersätts av förbränning, utan även inbegriper effektivare åtgärder för att minska miljöpåverkan.
- 2.13 Vidare bör medlemsstaterna se till att de lokala och regionala myndigheterna till fullo engageras i övergångsåtgärderna i EU:s lagstiftning, eftersom de – precis som när det gäller deponeringsdirektivet – bär den största bördan när det kommer till det praktiska genomförandet.
- 2.14 Medlemsstaterna bör också se till att överföringen av ansvar till de lokala och regionala myndigheterna åtföljs av en resursöverföring.
- 2.15 Dessutom bör medlemsstaterna främja ett nära samarbete mellan samtliga styresnivåer för att påskynda genomförandet av direktivet.
- 2.16 Kommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att involvera samtliga berörda parter i besluten om deponier i synnerhet och avfallspolitiken i allmänhet.
- 2.17 Regionkommittén erbjuder sig att spela en central roll som partner i de samråd som skall åtfölja utvärderingen av deponeringsdirektivet i synnerhet och avfallspolitiken i allmänhet.

Bryssel den 17 november 2005

Regionkommitténs ordförande

Regionkommitténs generalsekreterare

Peter Straub

Gerhard Stahl
